

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

ในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ การตัดสินใจลงทุนเป็นปัจจัยสำคัญในการเพิ่มธุรกรรมของการบริโภคและเพิ่มการใช้จ่ายทางเศรษฐกิจเนื่องจากผู้ลงทุนจะได้รับผลตอบแทนจากการลงทุนเป็นรายได้ของนักลงทุนและช่วยยกระดับพัฒนามาตรฐานการครองชีพให้สูงขึ้นได้ หลักการตัดสินใจในการลงทุนเริ่มขึ้นจากเมื่อบุคคลหรือหน่วยธุรกิจมีรายได้เหลือจากการหักค่าใช้จ่ายสุทธิออกทั้งหมด โดยนำเงินที่เหลือไปออมไว้กับสถาบันการเงินหรือตัดสินใจลงทุนในตลาดทุน

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้เปิดดำเนินการเมื่อวันที่ 30 เมษายน พ.ศ. 2518 ทำหน้าเป็นตลาดทุนและแหล่งระดมเงินทุนในการพัฒนาประเทศและที่เป็นศูนย์กลางการซื้อขายหลักทรัพย์ที่ออกจำหน่ายผ่านมือผู้ลงทุนมาแล้วอย่างน้อยหนึ่งครั้ง ได้แก่ หุ้นสามัญ หุ้นบุริมสิทธิ หน่วยลงทุน หุ้นกู้ แพลงสภาพ และใบสำคัญแสดงสิทธิการซื้อหุ้นสามัญ เป็นต้น ซึ่งในระยะแรกระหว่างปี พ.ศ. 2518-2529 ภาวะการซื้อขายค่อนข้างซบเซามีมูลค่าการซื้อขายน้อยและราคาหลักทรัพย์มีการเปลี่ยนแปลงน้อย แต่ต่อมาในปี 2530 รัฐบาลมีนโยบายเศรษฐกิจที่เปิดเสรีทั้งด้านการเงินและการลงทุนทำให้เกิดจากการไหลของข่าวสารข้อมูลและเงินทุนทั้งภายในและจากภายนอกประเทศอย่างเสรีจึงส่งผลให้ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีความสัมพันธ์และเชื่อมโยงกับตลาดอื่นทั่วโลกอย่างใกล้ชิด จึงมีบริษัทเข้ามาระดมทุนและนักลงทุนให้ความสนใจการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเพิ่มมากขึ้น

ข้อสังเกตที่สำคัญพบว่า สภาพการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีความอ่อนไหวสูงจากนโยบายของรัฐบาลและข่าวสารการเปลี่ยนแปลงในเหตุการณ์ภายนอกส่งผลกระทบต่อราคาหลักทรัพย์ภายในประเทศ เกิดการลงทุนแบบทำกำไรระยะสั้นสูงและมีพฤติกรรมเก็งกำไรดังจะเห็นได้จากผลกระทบจากเหตุการณ์ Black Monday ในปี 2530 และวิกฤตการณ์อ่าวเปอร์เซียในปี 2533 (ถนอมศรี, 2537) นอกจากนี้จากวิกฤตการณ์ทางการเงินในภูมิภาคเอเชียในปี พ.ศ. 2540 ประเทศไทยได้ประสบปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจอย่างรุนแรง การเปลี่ยนระบบอัตราแลกเปลี่ยนบาทจากแบบตะกร้าเงิน (Basket Currency) มาเป็นระบบอัตราแลกเปลี่ยนลอยตัว ส่งผลให้ค่าเงินบาทอ่อนตัวลงอย่างมากและส่งผลกระทบต่อการค้าเงินงานของสถาบันการเงินและภาคธุรกิจต่อเนื่องเป็นลูกโซ่ทำให้สถาบันการเงินของไทยหยุดดำเนินงาน 28 แห่งพร้อมกันและประเทศไทยได้เข้าสู่โครงการช่วยเหลือทางการเงินจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ(IMF) ส่งผลให้ดัชนีตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่เคยรุ่งเรือง

สูงสุดถึง 1,789 จุด ณ 3 มกราคม 2537 ด้วยมูลค่าการซื้อขายเกือบ 20,000 ล้านบาทต้องตกลงมาเหลือเพียง 372.69 จุด ณ สิ้นปี 2540(ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2540. “ดัชนีหลักทรัพย์.” [ระบบออนไลน์] [http:// www.set.or.th](http://www.set.or.th) (30 ธันวาคม 2540).) จากนั้นเศรษฐกิจก็อยู่ในสภาวะขาลงอย่างต่อเนื่อง นอกจากนั้นในปี 2545 ต้นปี 2546 เกิดการก่อวินาศกรรมอาคาร World Trade และการระบาดของ โรคSAR ส่งผลต่อดัชนีตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และในต้นปี 2547 เกิดสภาวะการระบาดไข้หวัดนกในประเทศไทย เมื่อมีข่าวพบคนไทยติดเชื้อไข้หวัดนก 2 ราย ในวันที่ 23 มกราคม 2547(กรุงเทพฯธุรกิจ,23ม.ค.2547) และเสียชีวิตเป็นรายแรกเมื่อ 26 มกราคม 2547 มีผลให้นักลงทุนต่างเกิดความตื่นตระหนกและเทขายหลักทรัพย์จนทำให้ดัชนีลดลงเหลือ 725.56 จุด ที่มูลค่าการซื้อขาย 30,187 ล้านบาท(บล.กิมเอ็ง(ประเทศไทย)ระบบออนไลน์ KE TRADE) และมีแนวโน้มที่จะลดลงอีก แสดงให้เห็นถึงความอ่อนไหวของดัชนีตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่พร้อมจะเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วไปกับสถานการณ์ต่างๆที่คาดว่าจะมีผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจถึงแม้ว่าจะยังไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่ามีผลจริง

ในทำนองเดียวกันข่าวสารเชิงบวกก็กระทบความอ่อนไหวของตลาดเชิงบวกเช่นกัน อาทิเช่นในปี 2544 รัฐบาลมีนโยบายการบริหารประเทศแบบบูรณาการ นโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจโดยการใช้จ่ายภาครัฐบาลและประชาชน เช่น นโยบายบ้านเอื้ออาทร นโยบายพักชำระหนี้แก่เกษตรกร นโยบายกองทุนหมู่บ้าน การเปิดสายการบินราคาถูกในประเทศ นโยบาย Asia Bond และนโยบายให้อัตราดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารพาณิชย์ในอัตราที่ต่ำ ส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามาลงทุนในตลาดทุนมากขึ้นและให้ความมั่นใจแก่นักลงทุนโดยการเฝ้าระวังการเก็งกำไรสร้างกฎระเบียบกำหนดวงเงินการซื้อขายแบบหักกลบบัญชีหลายรอบระหว่างวัน จึงมีผลทำให้ตลาดเริ่มฟื้นตัวขึ้นอีกครั้งหนึ่งตามวัฏจักรเศรษฐกิจและส่งผลให้ดัชนีเพิ่มสูงขึ้นถึง 772.15 จุด ณ 31 ธันวาคม 2546 ด้วยมูลค่าการซื้อขายกว่า 41,734 ล้านบาท (บล.กิมเอ็ง(ประเทศไทย)ระบบออนไลน์ KE TRADE) นอกจากนั้นผลสะท้อนรายงานงบการเงินไตรมาสที่ 4 ปี 2546 ของกลุ่มธนาคารขนาดใหญ่และบริษัทปูนซิเมนต์ไทยจำกัด(มหาชน)ที่แสดงผลกำไรสูงทำให้นักลงทุนเข้าไปลงทุนในหุ้นของธนาคารกรุงเทพจำกัด(มหาชน)และหุ้นอื่นๆในตลาดจำนวนมากทั้งๆที่ประเทศอยู่ระหว่างประสพภาวะการระบาดของเชื้อไข้หวัดนกทั่วประเทศอย่างรุนแรงที่ทำให้ดัชนีต่ำลงอย่างต่อเนื่องติดต่อกันกว่า 20 จุดในเวลา 3วัน ด้วยความอ่อนไหวของตลาดที่สูงมากเมื่อมีข่าวดีเข้าสู่ตลาดก็มีผลให้ดัชนีตลาดหุ้นกลับเพิ่มขึ้นถึง 15 จุดและตอนสิ้นวันรัฐบาลไม่สามารถหยุดการระบาดของเชื้อไข้หวัดนกได้ โดยเชื้อไข้หวัดนกได้ขยายการระบาดไปทั่วประเทศอย่างรุนแรงที่ทำให้ดัชนีต่ำลงกว่า 15 จุด (รายงานข่าวสำนักข่าวไทยวิเคราะห์หุ้น,สถานีวิทยุโทรทัศน์ช่อง9: 28 มกราคม 2547เวลา 9.00น.และเวลา 17.00 น.)จากเหตุการณ์ที่กล่าวข้างต้นแสดงถึงความอ่อนไหว

ของตลาดและความมั่นใจของนักลงทุนต่อข่าวสารที่มากกระทบตลาดและสภาพเศรษฐกิจของประเทศไทย

โดยทั่วไป ส่วนใหญ่ของนักลงทุนประเภทบุคคลในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในอดีตที่ผ่านมาอาจสามารถแบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มนักลงทุนรายย่อยทั่วไปที่ซื้อขายหลักทรัพย์จำนวนน้อยแต่มีความถี่ของการซื้อขายสูง เพราะการตัดสินใจซื้อขายมักขึ้นอยู่กับคำสั่งซื้อขายแบบอาศัยข่าวลือข่าวตลาด และราคาหลักทรัพย์บนกระดานว่ามีการเคลื่อนไหวอย่างไร โดยในภาวะที่ตลาดหลักทรัพย์ปรับตัวขึ้น นักลงทุนกลุ่มนี้จะมีการซื้อขายกันอย่างหนาแน่นและจะลดระดับการลงทุนลงไปมากในภาวะที่ตลาดซบเซา นักลงทุนอีกกลุ่มหนึ่งคือ นักลงทุนรายใหญ่ที่มีเงินลงทุนจำนวนมากและมักจะชอบรวมกลุ่มกันเล่นหุ้นขอดีในในตลาด พฤติกรรมของนักลงทุนกลุ่มนี้ชอบซื้อหุ้นบางตัวในบางขณะอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ราคาหุ้นที่กลุ่มของตนได้ซื้อไว้ในราคาถูกลงมาล่วงหน้าให้มีราคาปรับตัวสูงขึ้นไปเรื่อย ๆ ก่อนที่จะขายทำกำไรจำนวนมาก และปล่อยให้คนที่เข้ามาซื้อที่หลังรับหุ้นที่มีมูลค่าน้อยแต่มีราคาสูงไว้ ซึ่งในที่สุดเมื่อไม่มีคนซื้อต่อ ราคาที่ตกลงมาในระดับเดิมตามที่ควรจะเป็น ซึ่งนักลงทุนรายใหญ่เหล่านี้มักมีวิธีการสร้างข่าวหรือใช้ข้อมูลข่าวสาร ทำให้นักลงทุนรายย่อยที่รู้ไม่เท่าทันขาดทุนจำนวนมาก(นิเวศน์, 2546)

จะเห็นได้ว่าการตัดสินใจทำการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยต้องมีการประเมินสถานการณ์เพื่อวิเคราะห์แนวโน้มของตลาดและต้องทำความเข้าใจอย่างละเอียดต่อปัจจัยภายนอกและภายในต่าง ๆ ที่อาจกระทบต่อการดำเนินกิจการของบริษัทที่จะทำการลงทุน

การประเมินสถานการณ์และการวางแผน โดยทั่วไปที่มักใช้กันอย่างแพร่หลายคือ

1. การวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐานของบริษัทจดทะเบียน (Fundamental Analysis) เพื่อหา "มูลค่าที่แท้จริง" (Intrinsic Value) หรือมูลค่าตามทฤษฎี (Theoretical) เพื่อเปรียบเทียบกับราคาตลาดของหลักทรัพย์ (Market Price) ว่ามีมูลค่ามากกว่าหรือน้อยกว่าราคาแท้จริง ของหลักทรัพย์ โดยทำการวิเคราะห์สภาพเศรษฐกิจและวิเคราะห์อุตสาหกรรมแล้วจึงทำการ วิเคราะห์บริษัท ทั้งนี้เพื่อจะคำนวณอัตราผลตอบแทนและความเสี่ยงของหลักทรัพย์นั้น ๆ ด้วยการพิจารณาความสามารถในการทำกำไรของกิจการภายใต้สภาวะการณ์ทางเศรษฐกิจในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง

2. การวิเคราะห์ทางเทคนิคเป็นการวิเคราะห์เพื่อค้นหาทิศทางและแนวโน้มของราคาหลักทรัพย์จุดกลับตัว (Reversal) ของแนวโน้มราคาหลักทรัพย์ โดยการวิเคราะห์ข้อมูลราคาและปริมาณซื้อขายที่เกิดขึ้นแล้วในอดีตของหลักทรัพย์นั้น ๆ

ซึ่งในปัจจุบันมีเทคนิคการวิเคราะห์มากมายที่ใช้ได้ผลในการตัดสินใจของนักลงทุนที่จะลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย อาทิ Relative Strength Index (RSI) , Moving Average

Convergence and Divergence(MACD), Stochastic(%K%D), Williams%R ซึ่งเทคนิคแต่ละเทคนิคจะเกิดสัญญาณซื้อ(Buy Signal)และสัญญาณขาย(Sell Signal)ที่ต่างกันไปในแต่ละเทคนิค ทั้งนี้เทคนิคดังกล่าวจะแสดงสัญญาณซื้อและได้ขายอย่างรวดเร็วและชัดเจน ไม่จำเป็นต้องใช้เวลาพิจารณานาน และนักลงทุนโดยทั่วไปมักจะใช้เทคนิคดังกล่าว ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อนักลงทุนมากในการช่วยร่นระยะเวลาการตัดสินใจที่จะซื้อหรือขายหลักทรัพย์ ณ เวลาใดๆ และทำให้นักลงทุนทำการลงทุนได้เหมาะสมกับเวลาและผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับ ทั้งนี้ถ้านักลงทุนได้วิเคราะห์หลักทรัพย์โดยใช้การวิเคราะห์ทางเทคนิคแล้วนักลงทุนจะสามารถมั่นใจได้ว่า ณ เวลาใด ที่ควรจะลงทุนซื้อหลักทรัพย์ และ ณ เวลาใดควรจะขายหลักทรัพย์ โดยทั่วไปราคาของหลักทรัพย์จะมีการเคลื่อนไหวขึ้นลงตลอดเวลาตามอุปสงค์และอุปทานของผู้ที่เสนอซื้อและผู้เสนอขายทำให้เกิดความเสี่ยงจากการที่ราคาหลักทรัพย์มีการเปลี่ยนแปลง นักลงทุนจึงจำเป็นต้องวางแผนในการลงทุนเพื่อลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นกับการคาดหวังผลตอบแทนจากการลงทุนสูงสุดอันได้แก่ผลตอบแทนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของราคาหลักทรัพย์ (Capital gain) และผลตอบแทนจากเงินปันผล (Dividend)

ดังนั้น จึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงการประเมินประสิทธิภาพการวิเคราะห์ทางเทคนิคของหลักทรัพย์กลุ่มธุรกิจธนาคาร เงินทุนและหลักทรัพย์ ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยระหว่างปี พ.ศ.2543-2547 เนื่องจากราคาหลักทรัพย์กลุ่มธุรกิจดังกล่าวมีความอ่อนไหวสูงและเป็นกลุ่มที่ทุกๆ ธุรกิจต้องพึ่งพาจะต้องมีการติดต่อทำธุรกรรมต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นในด้านใดด้านหนึ่งๆ เช่น ด้านการลงทุน กู้ยืม ด้านพาณิชย์ธนกิจ เป็นตัวกลางในการแลกเปลี่ยนเงินตรา ด้านการซื้อขายหลักทรัพย์ ด้านที่ปรึกษาการลงทุนและการเงิน และในปัจจุบัน กลุ่มธุรกิจดังกล่าวมีแนวโน้มที่จะมีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างในอนาคต ดังที่เป็นข่าวเช่น การควบรวมกิจการ การเปิดเสรีค่าธรรมเนียมขั้นต่ำในการเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ ทำให้หลักทรัพย์กลุ่มนี้เป็นที่น่าสนใจของนักลงทุน นอกจากนี้เพื่อเป็นข้อมูลแก่นักลงทุนให้ทราบถึงผลการประเมินประสิทธิภาพว่าแต่ละเทคนิคให้ผลตอบแทนเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไรและใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจการลงทุนอย่างระมัดระวังในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อประเมินประสิทธิภาพการวิเคราะห์ทางเทคนิคของหลักทรัพย์กลุ่มธุรกิจธนาคาร เงินทุนและหลักทรัพย์ ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยระหว่างปี พ.ศ.2543-2547

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

1. ทำให้ทราบผลการประเมินประสิทธิภาพการวิเคราะห์ทางเทคนิคของหลักทรัพย์กลุ่มธุรกิจธนาคาร เงินทุนและหลักทรัพย์ ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยระหว่างปี พ.ศ.2543-2547
2. ทำให้ได้ข้อมูลแก่นักลงทุนเพื่อทราบถึงผลการวิเคราะห์แต่ละเทคนิคว่าให้อัตราผลตอบแทนเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไรเพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจการลงทุนอย่างระมัดระวังในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยต่อไป

1.4 นิยามศัพท์

การวิเคราะห์ทางเทคนิค(Technical Analysis) หมายถึง การใช้ข้อมูลการซื้อขายในแต่ละวัน โดยอาศัยสัญญาณจากเครื่องชี้วัดของเทคนิคต่างๆดังนี้

Relative Strength Index (RSI)

Moving Average Convergence and Divergence (MACD)

Stochastic(%K%D)

Williams%R

หลักทรัพย์ของกลุ่มธุรกิจธนาคาร เงินทุนและหลักทรัพย์ หมายถึง หุ้นสามัญของบริษัทจดทะเบียนที่จดทะเบียนซื้อขายไว้กับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่จัดให้อยู่ในกลุ่มธุรกิจการเงิน หมวดธนาคาร และหมวดเงินทุนและหลักทรัพย์

การลงทุนในหลักทรัพย์ หมายถึง การซื้อหลักทรัพย์ที่ได้มีการวิเคราะห์อย่างเหมาะสมและเป็นหลักทรัพย์ที่ผู้ลงทุนมีความพอใจในอัตราผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้ ทั้งนี้ได้คำนึงถึงความเสี่ยงที่คาดว่าจะเกิดขึ้นตลอดช่วงเวลาการลงทุนนั้นแล้ว

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย หมายถึง องค์กรแห่งหนึ่งซึ่งจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ. 2517 โดยมีวัตถุประสงค์ต้องการจัดให้มีสถานที่เป็นศูนย์กลางการซื้อขายหลักทรัพย์ รวมทั้งบริการที่เกี่ยวข้องและมีมาตรการอันเหมาะสมเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนส่วนรวมและเพื่อส่งเสริมการระดมเงินทุนในการพัฒนาประเทศและพัฒนาตลาดทุน เริ่มดำเนินการเมื่อวันที่ 30 เมษายน พ.ศ. 2518

รอบการซื้อขาย หมายถึง เวลาตั้งแต่การซื้อที่เกิดสัญญาณซื้อจนถึงการขายเมื่อเกิดสัญญาณขาย นับเป็น 1 รอบการซื้อขาย